

dette frem som en særskilt Sag, saaledes at det Spørgsmaal, hvorom Alle vare enige, ikke blevet standset ved Forhandlingen af det andet; — men det er, som sagt, kun en Genstilling, og jeg betvivler ikke, at Thinget vil lade denne Sag faae en nærmere og omhyggelig Overveelse.

Brof: Ja, dersom det høie Thing følger den Anskuelse, som min ærede Sidemand nu har udtalt, saa finder jeg mig tilfredsstillet; det er det, jeg har andraget paa, at der maa gives Tid og Leilighed for nye Overveelser. Den høitæredede Indenrigsminister har forørigt i alt Bæsentligt udtalt, hvad jeg kunde anse det for ønskeligt at svare en æret Kollega fra Kjøbenhavn. Det, det her gjælder om, er ikke en Opgiven af Kjøbenhavns Havnebane, men det er en Deling af dette store Arbeide i flere Dele, en successiv Udvikling deraf, under hvilken man lader Erfaringen afgjøre, om det er nødvendigt og hensigtsmæssigt at foretage Slutningsarbeidet. Jeg kan være fuldkommen enig i, at det var ønskeligt, at enhver Del af Kjøbenhavns Havn stod i Forbindelse med Jernbanen, og jeg skulde heller Intet have imod, at Kjøbenhavn omarmes af Jernbaner baade fra Syd og Nord, men saa luxuriøse ere vi dog ikke i Diebliffet, at vi tænke derpaa, og lykkes det at faae en Jernbane udenom Byen, uden at skade Færsele i Byen, tror jeg, at dette fra alle Sider maatte foretrakkes. Den høitæredede Indenrigsminister har udtalt, at Færsele i Byen paa forskjellig Vis vil hindres ved Jernbanens Anlæg i Havnegade, og dette er vel i og for sig aldeles indlysende; men dertil kommer, at Havnegaden allerede har faaet en ganske eiendommelig Trafit, som vil blive tilintetgjort, ialt Fald i overordentlig Grad blive befæret ved Anlægget af en Jernbane, som sandsynligvis vil medføre Nødvendigheden af et Dobbeltspor, i alt Fald ikke ganske saa Undvejspor ved Siden af Hovedsporet. Jeg slutter med at anmode Thinget om at give Tid til Overveelse af disse Forhold.

Jessen: Skjøndt det foreliggende Spørgsmaal jo er af ren eller i alt Fald af væsentlig kjøbenhavnsk Interesse, og skjøndt de Anskuelser, der ere komne til Orde angaaende det Punkt, som det foreliggende Lovforslag ikke indeholder, begge ere saa vel repræsenterede, tillader jeg mig dog at udtale en Tilslutning til den Anskuelse, som blev gjort gjældende fra det ærede kongevalgte Medlem for Kjøbenhavn (Krieger). Saalangt min Erfaring strækker sig tilbage, og det er nu ikke saa kort, har jeg aldrig set, at der med Hensyn til Foranstaltninger her i Kjøbenhavn, som gik ud paa Fremfærd, er fremkommet Noget, uden at det altid har været paaklæbet Ordet „Udsættelse“, og blandt de mange Mærkværdigheder, vor fære Hovedstad indeholder, høre maaste flere Indretninger og Foranstaltninger, som ikke findes der, til nogle af

de mærkværdigste, og blandt disse synes mig fremfor Alt, at Havnebanen maa henregnes. Jeg tror ikke let, man vil finde nogen Sø- og Handelsstad, der berøres af Jernbaner, uden at der strax er sørget for, at der kom en Havnebane til Stede; men her er nu gaaet en lang, lang Række af Aar, uden at denne, som det forekommer mig, høist nødvendige Foranstaltning er kommen til Stede, og det har derfor, da jeg jo vel vidste, at dette Spørgsmaal om at give Udsættelse med Havnebanens Anlæg vilde komme frem, været min Beslutning hidtil at gjøre, hvad jeg kunde, for at modsætte mig, at en Bestemmelse derom skulde blive indført i det foreliggende Lovforslag. Jeg tog dog egentlig nærmest Ordet i Anledning af, hvad der blev udtalt om denne Plans mulige Stranding paa krigsministerielle Betæneligheder, nemlig denne Plan om en Udvidelse af Havnen mod Nord, som har været omtalt, og som ogsaa skulde medføre, at man ønskede en Udsættelse af Havnebanen gennem Havnegade, men jeg synes dog ikke, at en Udvidelse af Havnen mod Nord skulde strande paa den Slags Betæneligheder; det har i alt Fald forekommet mig, at det netop fra et krigsministerielt Standpunkt maaste kunde være hensigtsmæssigt og nyttigt at faae mange kostbare Etablissementer rejste der, thi saa tror jeg, at Iveren for at styrke vor Søforsvar, for at bevare disse kostbare Etablissementer, maaste kunde blive styrket, hvad den i høi Grad trænger til.

Bloug: Ja, den ærede sidste Taler har fuldstændig Ret i den Ting, at det gaar noget sent med alle kjøbenhavnske Foranstaltninger, men jeg finder ogsaa, at, naar Kjøbenhavn akkurat i 30 Aar har kunnet have en Jernbane, uden at den var sat i Forbindelse med Havnen, saa er der ikke stort tabt ved at vente Dyrehavstiden med, nemlig tre Aar. Forørigt tror jeg ikke, at det Middel, som det ærede Medlem anførte, nemlig ved et Havneanlæg mod Nord at staae Søbefæstningen en Støtte, vil vise sig synderlig virksomt lige overfor dem, der hidtil have været imod Søbefæstningen; men jeg er fuldstændig enig med den ærede 5te Landstingsmand for Kjøbenhavn (Zonquères) i, at det er besynderligt, at man slet ikke ved dette Anlæg tager Hensyn til, at det er den mest udsatte Del af Byen, der her er Tale om. Man kan være — det giver jeg min ærede Kollega, den 2den Landstingsmand for Kjøbenhavn Ret i — en meget dygtig Kjøbmand og dog have overmaade lidet Syn for den fremtidige kommercielle Udvikling og tillige for de Sikkerhedsforanstaltninger, som behøves. Jeg har i sin Tid hørt meget dygtige Kjøbmænd paaftaa, at hele Gammelholm burde anvendes til Pashus, men jeg er selv Cier af et Pashus, og jeg har ikke mærket, at der er overmaade stor Trang til Pashuse, efter at Gammelholm er bleven bebygget paa an-